

Overstappen op een driewieler fiets

**Kwalitatief en kwantitatief onderzoek
naar beleving, barrières en kansen**

Definitief rapport
Versie 1.0

Het verhaal achter Ferro Explore

Wij zijn kwalitatieve onderzoekers

Wij begrijpen mensen

Wij helpen u luisteren

Vanuit open exploratie

Vanuit hart en hoofd

Wij begrijpen maatschappelijke trends

Zo geven we inzicht

Wat u verder brengt

Over dit rapport

Auteur(s) van Ferro Explore

 Miriam Winninghoff	 Bart Kleijn
---	---

Op verzoek van

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Datum

31-1-2024

Projectnummer

31189445 "Survey Imago Driewieler Fietsen"

Ferro Explore: 6448

Onderzoeksbureau

Ferro Explore B.V.
Johan van Hasseltweg 2 B1
1022 WV Amsterdam
The Netherlands
0031 20 624 30 44
info@ferro-explore.nl

Auteursrecht

(c) Auteursrecht voorbehouden. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaargemaakt door middel van druk, fotokopie, digitale verwerking of anderszins, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van onderstaand ministerie. Dit onderzoek is uitgevoerd door Ferro Explore op verzoek van Dienst Publiek en Communicatie, in opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

Inhoudsopgave

Onderzoeksverantwoording	5
Achtergrond	5
Doel van onderzoek	5
Methode: kwalitatief en kwantitatief onderzoek	6
Conclusies en aanbevelingen	9
Samenvattende conclusies	9
Aanbevelingen	10
Resultaten	12
Inleiding	12
Onderzoeksgroep	12
Veiligheid in het verkeer	14
Bekendheid met driewieler fietsen	16
De driewieler fiets	17
De driewieler ligfiets	22
Vergelijking beide fietsen	26
Overstapintentie	27
Bijlage 1: Checklist kwalitatief onderzoek	35
Bijlage 2: Selectie-instructie	38
Bijlage 3: Respondentenoverzicht kwalitatief onderzoek	40
Bijlage 4: Vragenlijst kwantitatief onderzoek	41

Onderzoeksverantwoording

In dit hoofdstuk beschrijven wij beknopt de uitgangspunten en specificaties van het uitgevoerde onderzoek.

Achtergrond

Het aantal fietsongevallen waarbij oudere Nederlanders betrokken zijn, laat de afgelopen jaren een sterke stijging zien. Daarbij gaat het in overgrote meerderheid om enkelvoudige ongevallen waar geen motorvoertuig bij betrokken was.

Een van de mogelijkheden om het aantal ongevallen te verminderen is het gebruik van driewieler fietsen. Dit zijn fietsen die stabiel zijn bij het gebruik, en waar het op- en afstappen makkelijker is. Voorbeelden zijn de driewieler en de driewieler ligfiets. En ook een scootmobiel, hoewel geen fiets, kan gezien worden als een mogelijkheid om van een gewone of elektrische fiets over te stappen naar een veilig vervoersmiddel.

Rijkswaterstaat constateert echter dat de populariteit, en daarmee het gebruik van dit soort fietsen zeer beperkt is en had behoefte aan inzicht in de redenen die daar aan ten grondslag liggen. Om die reden is onderzoek uitgevoerd door Ferro Explore.

Doel van onderzoek

Het centrale doel van onderzoek verwoordden als volgt:

Het verkrijgen van inzicht in de beleving en het imago van driewieler fietsen, en in de drempels die de doelgroep ervaart bij het overstappen naar een driewieler fiets.

Onderzoeksvragen

De bovenstaande doelstelling werd, in grote lijnen, vertaald naar de volgende onderzoeksvragen:

Kennis

- Is men op de hoogte van het bestaan van driewieler fietsen?
- Wat heeft men er over gehoord/gelezen?
- Ziet men driewieler fietsen in de omgeving (vrienden/kennissen)?
- Welke voordelen ziet men?
- Welke nadelen ziet men?

Houding

- Hoe kijkt men aan tegen driewieler fietsen in het algemeen?
- Wat is het imago van driewieler fietsen?
- Welke aspecten bepalen het imago?
- Welke aspecten wegen het zwaarst in het imago?
- Welke rol speelt het gebruik van een helm hierbij?
- Wat zou er aan (het imago van) driewieler fietsen moeten veranderen om ze aantrekkelijker te maken?

Gedrag(sintentie)

- Wat zou men doen als gewoon (of elektrisch) fietsten niet meer gaat?
- Heeft men een driewieler fiets wel eens overwogen?
- Heeft men informatie ingewonnen?
- Wat was de aanleiding om de driewieler fiets te overwegen?
- Wat waren redenen om toch niet tot aanschaf over te gaan

Methode: kwalitatief en kwantitatief onderzoek

Het onderzoek startte met een kwalitatief onderzoek in de vorm van online groeps gesprekken en werd gevolgd door kwantitatief onderzoek in de vorm van een online enquête. We geven beknopt de specificaties van beide onderzoeken weer.

Kwalitatief onderzoek

Opzet

Op maandag 4 september 2023 voerden we vier online groeps gesprekken uit. In totaal namen 21 respondenten deel aan het onderzoek. In alle groepen namen respondenten deel die op dit moment gebruik maken van een (elektrische) fiets. Tussen de vier groepen werd onderscheid gemaakt op basis van het soort huidige fiets en leeftijd:

- Respondenten van 60 tot 70 jaar oud met een gewone fiets
- Respondenten van 60 tot 70 jaar oud met een elektrische fiets
- Respondenten van 70 tot 80 jaar oud met een gewone fiets
- Respondenten van 70 tot 80 jaar oud met een elektrische fiets

Verder werd er binnen de groepen gespreid op leeftijd, gender, regio, stad versus platteland, sociaal economische klasse, redenen voor het gebruik van de fiets en de intensiteit van het gebruik. Daarnaast werd van alle respondenten van te voren hun 'mate van onzekerheid in het verkeer' vastgesteld (zie voor de volledig wervingscriteria de selectie-instructie in bijlage 2).

Betrokkenen van Rijkswaterstaat hebben het veldwerk live gevolgd. De groeps gesprekken werden geleid door Miriam Winninghoff en Bart Kleijn.

Selectie respondenten

De respondenten zijn geselecteerd door een selectiebureau, uit bestanden die zij hiervoor hebben aangelegd aan de hand van een briefing die in samenspraak met de opdrachtgever tot stand is gekomen. Deze briefing is opgenomen als bijlage 2. Een overzicht van de respondenten die deelnamen is opgenomen als bijlage 3.

Kwantitatief onderzoek

Methode

- Het kwantitatieve onderzoek bestond uit een online enquête
- Het veldwerk werd uitgevoerd via het online onderzoekspanel van Norstat

Steekproef

- Er werden 3,044 panelleden uitgenodigd
- 842 panelleden hebben gereageerd (respons rate is 28%)
- 330 daarvan deden niet mee omdat ze niet tot de doelgroep behoorden (geen fiets of minder dan eens per 2 weken fietsen) of omdat hun quotum al vol was (om de verdeling e-bikers en niet e-bikers te garanderen)
- Dit leidde tot 512 gekwalificeerde
- De respons was als volgt verdeeld:

Variabele			Percentage
Gender	Man		49%
	Vrouw		51%
	Anders		0%
Leeftijd	50-59		35%
	60-69		34%
	70 of ouder		31%
Bezit fiets	Zonder elektrische motor		50%
	Met elektrische motor		50%
Frequentie gebruik	Dagelijks		36%
	Meerdere keren per week		48%
	Eens per week		9%
	Eens per twee weken		7%
Opleidingsniveau	Geen/basisschool	Laag	1%
	LBO/VMBO (kader/beroeps)	Laag	5%
	VMBO (theoretisch gemengd)/MAVO	Laag	12%
	HAVO	Midden	8%
	VWO/Gymnasium	Midden	6%
	MBO niveau 1/2	Laag	4%
	MBO niveau 3	Midden	5%
	MBO niveau 4	Midden	23%
	HBO	Hoog	29%
	WO	Hoog	10%
Wonend in:	Stad		61%
	Dorp		33%
	Landelijke omgeving		6%
	Anders		1%

Vragenlijst

- De vragenlijst bestond uit 28 vragen: 23 gesloten waren en 5 open.
- De gemiddelde Invultijd bedroeg 11 minuten.
- De vragenlijst werd in concept opgesteld door Ferro Explore en in na input van Rijkswaterstaat definitief gemaakt.
- De vragenlijst is opgenomen in bijlage 4.

Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk vatten wij de voornaamste uitkomsten van het onderzoek samen in een aantal conclusies. Vervolgens verwoorden we aanbevelingen die gericht zijn op het vergroten van de kans dat de doelgroep overstapt op een veilige fiets.

Samenvattende conclusies

De doelgroep van de driewieler fiets ervaart regelmatig een gevoel van onveiligheid in het verkeer. Het verkeer is drukker, sneller en onvriendelijker geworden maar men realiseert zich ook dat de eigen verminderende fysieke fitheid van invloed is. Toch hebben zij het gevoel het fietsen onder controle te hebben en denken er niet snel aan dat de fiets die ze gebruiken ook een rol speelt in het gevoel van onveiligheid.

Uit zowel het kwalitatieve als het kwantitatieve onderzoek komt een grote weerstand tegen de driewieler fiets naar voren. Beide typen fiets verschillen aanzienlijk van elkaar in hun uitstraling en imago. De driewieler fiets wordt geassocieerd met invaliditeit, beperking en ouderdom terwijl de driewieler ligfiets juist een (te) sportief karakter heeft voor mensen boven de 50 jaar. Beide fietsen worden niet als aantrekkelijk gezien, maar dus om verschillende redenen.

Hoewel het grote voordeel van de grotere stabiliteit (en de daaruit voortvloeiende grotere veiligheid) voor de doelgroep duidelijk is, weegt dit niet op tegen het aanzienlijke aantal praktische bezwaren dat men ziet. Voor beide typen fiets geldt als nadeel:

- De grote stalling die men nodig heeft
- De aanschafkosten
- Het gewicht van de fiets
- Het feit dat de fiets niet op de fietsendrager past

Voor de driewieler fiets komt daar het imago (invaliditeit, beperking) bij. En ook de breedte van de fiets die bij het stallen maar ook bij het gebruik op de weg als onhandig wordt gezien. De driewieler ligfiets heeft als bijkomende bezwaren de onprettige houding op de fiets, de lage instap en de slechte zichtbaarheid voor andere weggebruikers. De ligfiets scoort in vergelijking met de driewieler fiets ook minder goed op 'stabiliteit' en 'veiligheid'.

De overstapintentie is dan ook zeer laag, met een gemiddelde van 2,7 op een schaal van 0 (helemaal niet waarschijnlijk) tot 10 (zeer waarschijnlijk). Bij vrouwen (3,0) en bij de groep 70+ (2,9) ligt de intentie weliswaar iets hoger dan het gemiddelde maar nog steeds zeer laag. De voornaamste reden om toch (ooit) de overstap te overwegen zou zijn als men echt niet meer op een gewone (elektrische) fiets zou kunnen fietsen. Maar ook dan er is een aanzienlijke groep die in dat geval eerder zou gaan lopen, het openbaar vervoer zou gaan gebruiken of in de auto zou stappen.

Voor beide typen fiets geldt dat men ze slechts in beperkte mate overweegt op grond van de overweging veiligheid. Dit op zijn hoogst als men al een keer met de onveiligheid van een gewone of elektrische fiets is geconfronteerd (als men bijvoorbeeld een keer is gevallen). Maar men overweegt een driewieler fiets zeker niet 'preventief'.

Aanbevelingen

Op grond van de weerstand tegen driewieler fietsen die uit de resultaten van het onderzoek naar voren komt, kan geconcludeerd worden dat het een grote opgave is om het gebruik van driewieler fietsen te vergroten. Wanneer het ministerie van Verkeer en Waterstaat dit toch tot doel heeft, zien wij de onderstaande oplossingsrichtingen. Deze staan niet op zichzelf maar zijn sterk aan elkaar gerelateerd.

Doelgroepen

We hebben voor alle resultaten van het kwantitatieve onderzoek de uitkomsten van de verschillende subgroepen bekeken. De verschillen zijn over het algemeen klein. Toch zijn er sommige subgroepen bij wie de driewieler fiets enigszins meer aansluiting vindt dan bij andere groepen. Het is te overwegen om de aandacht (in eerste instantie) op die groepen te richten. Zo zien we een iets grotere overstapintentie naar de driewieler fiets (niet de driewieler ligfiets) bij vrouwen, bij de groep 70+ en bij de mensen die in een landelijke omgeving wonen.

Communicatie en positionering

Een belangrijke factor in de overstapintentie is de mate waarin het gebruik van de driewieler fiets 'normaler' wordt en de fiets vaker in het straatbeeld voorkomt. Wanneer ook mensen 'zonder een beperking' op de fietsen te zien zijn, kan het imago van de driewieler fiets wellicht kantelen. Maar dat is een kwestie van een lange adem. Een communicatie-campagne kan een manier zijn om daar aan bij te dragen. Daarbij zou, bijvoorbeeld, vooral benadrukt kunnen worden dat de fiets ook een goed idee kan zijn voor mensen zonder een beperking en dat men met een driewieler fiets de eigen mobiliteit en onafhankelijkheid behoudt. Het benadrukken van een groter gevoel van veiligheid lijkt minder kansrijk.

Aanpassen modellen

Een bijkomende uitdaging is het aanpassen van de modellen. Ook daarmee zou het imago van de fiets kunnen wijzigen. Een aangepast model kan daarnaast idealiter tegemoet komen aan de praktische bezwaren die men ziet. Het verdient verder onderzoek om aan de ene kant te zien wat er technisch mogelijk is bij het ontwerpen van nieuwe modellen die compacter en handzamer maar toch ook stabiel zijn. Aan de andere kant kan verder onderzoek uitwijzen welke modellen zouden aanslaan bij de doelgroep. De driewieler ligfiets blijkt een stap te ver: hij is te sportief en onhandig om op te stappen. Maar ook de in het onderzoek getoonde alternatieve fiets met twee wielen aan de voorkant zorgt slechts bij een klein gedeelte van de doelgroep tot een verhoogde overstapintentie.

In contact brengen

Een bijkomende route kan zijn er voor te zorgen dat de doelgroep in contact komt met de fietsen en de mogelijkheid krijgt om ze uit te proberen, om zo te ervaren dat de fietsen wellicht minder 'onhandelbaar' zijn dan men denkt. Het animo voor een proefrit blijkt in dit onderzoek niet groot. Toch zegt een derde van de doelgroep wel een proefrit op een van

beide typen fiets te willen maken. Wanneer men de fietsen in de toekomst meer in het straatbeeld tegen komt, stijgt de wens om een proefrit te maken wellicht ook.

Tegemoetkoming in de kosten

Tot slot is het raadzaam om de mogelijkheden te onderzoeken om de aanschafkosten voor de gebruiker te verlagen. Zij blijken voor een grote groep een aanzienlijk struikelblok. Mochten er mogelijkheden zijn om, in samenwerking met fabrikanten, goedkopere modellen te ontwikkelen dan verdient het aanbeveling die mogelijkheden uit te werken. Ook is een eventuele mogelijkheid tot subsidiëring het onderzoeken waard.

Resultaten

Ferro Explore voerde in opdracht van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat onderzoek uit naar kennis, houding en gedrag van oudere Nederlanders ten aanzien van driewieler fietsen. Het onderzoek bestond uit een kwalitatief deel in de vorm van online groepsgesprekken en een kwantitatief deel dat door middel van een online enquête werd uitgevoerd. In dit hoofdstuk beschrijven we de resultaten waarbij we de bevindingen uit beide onderzoeksdelen integreren.

Inleiding

Het onderzoek had betrekking op driewieler fietsen en met name op de driewieler fiets en de driewieler ligfiets.

Afbeelding 1: De driewieler fiets

Afbeelding 2: De driewieler ligfiets

Beide typen fiets zijn zowel in het kwalitatieve als het kwantitatieve onderzoek aan de respondenten voorgelegd. Nergens werd overigens de overkoepelende term 'veilige fiets' gebruikt om de deelnemers aan het onderzoek niet te beïnvloeden.

De vragenlijst voor het kwantitatieve onderzoek en de mogelijke voor- en nadelen die we daarin aan de respondenten voorlegden, komen voort uit de resultaten van het kwalitatieve onderzoek. Het ging dus om een kwantificering van de genoemde overwegingen en argumenten.

In de vragenlijst werden de vragen over de driewieler fiets en de driewieler ligfiets gerouleerd aangeboden. Dit om volgorde effecten te voorkomen. De helft van de respondenten beantwoorde eerst de vragen over de driewieler fiets en de andere helft eerst de vragen over de driewieler ligfiets.

Onderzoeksgroep

Kwalitatief onderzoek

Wij voerden vier online groepsgesprekken uit met in totaal 21 respondenten die allen gebruik maken van een (elektrische) fiets. Tussen de vier groepen werd onderscheid gemaakt op basis van het soort huidige fiets en leeftijd:

- Een groep met respondenten van 60 tot 70 jaar oud met een gewone fiets
- Een groep met respondenten van 60 tot 70 jaar oud met een elektrische fiets
- Een groep met respondenten van 70 tot 80 jaar oud met een gewone fiets
- Een groep met respondenten van 70 tot 80 jaar oud met een elektrische fiets

Verder werd er binnen de groepen gespreid op leeftijd, gender, regio, stad versus platteland, sociaal economische klasse, redenen voor het gebruik van de fiets en de intensiteit van het gebruik. Daarnaast werd van alle respondenten van te voren hun 'mate van onzekerheid in het verkeer' vastgesteld om ook daar in de werving van de respondent op te kunnen spreiden. Graag verwijzen we voor een uitgebreider overzicht van de wervingscriteria naar de onderzoeksverantwoording op pagina 5 en de bijlagen 'Selectie-instructie' en 'Respondentenoverzicht kwalitatief onderzoek' achter in dit rapport.

Kwantitatief onderzoek

Het kwantitatieve onderzoek werd gehouden onder 512 respondenten van 50 jaar en ouder, die regelmatig fietsen op een gewone fiets of op een elektrische fiets. De helft was in het bezit van een gewone fiets de andere helft van een elektrisch fiets.

Leeftijd	Totaal	Fiets zonder elektrische motor	Fiets met elektrische motor
50-59	35%	41%	29%
60-69	34%	36%	32%
70+	31%	23%	40%
Totaal	100%	100%	100%

Tabel 1. Leeftijd en fietsbezit

Uit de bovenstaande tabel blijkt, als eerste onderzoeksresultaat, dat naarmate de leeftijd stijgt, men vaker voor een elektrische fiets kiest. Analyse van de resultaten wijst verder uit dat lager opgeleiden vaker een fiets met elektrische motor hebben (61%) dan middelbaar (49%) en hoger opgeleiden (44%), die dus nog vaker op een gewone fiets fietsen.

Alle kwantitatieve resultaten in dit rapport zijn geanalyseerd om te zien of er verschillen optraden op basis van leeftijd en het soort fiets dat men bezit en daarnaast op basis van gender, woonsituatie (stad versus landelijke omgeving) en opleidingsniveau (laag, middel, hoog). Alleen als er statistisch significante en relevante verschillen optraden tussen subgroepen worden die in het rapport vermeld. Een uitgebreide responsverantwoording is opgenomen in de onderzoeksverantwoording (pagina 5).

Veiligheid in het verkeer

In het kwalitatieve onderzoek gingen we, voordat we inzoomden op de driewieler fietsen, kort in op de verkeersdeelname van de respondenten en het gevoel van veiligheid dat daar bij speelt.

Over het algemeen geeft men aan dat het deelnemen aan het verkeer in toenemende mate lastiger is geworden. Men is onzekerder geworden en veel respondenten vertellen over ongelukken of bijna-ongelukken van henzelf of van bekenden.

“ *Ik merk wel dat ik kwetsbaar ben in het verkeer. Ik vind het eigenlijk ook niet goed van mezelf dat ik geen helm draag.*
Vrouw, 74 jaar

“ *Ik ben al een paar keer gevallen en heb al dingen gekneusd. Eén keer was omdat ik zelf een beetje dom was en dat ik kon weten dat het glad was. De andere keer ben ik gevallen terwijl het ijselde.*
Vrouw, 64 jaar

Voor een deel ziet men de oorzaak van het onveilige gevoel buiten zichzelf liggen. Het verkeer is in hun ogen drukker en sneller geworden. En het gedrag van andere weggebruikers is verslechterd.

“ *Op de fietspaden heb je tegenwoordig wel andere problemen. Daar heb je van de harde speed-dingen. Van de zotte. Die dingen gaan zo hard, en ze hebben ook nog eens geen helm op.*
Man, 73 jaar

“ *Ook door automobilisten wordt er veel door rood gereden. Iedereen eist zijn ruimte op, het is wat minder galant.*
Vrouw, 66 jaar

Wanneer men de oorzaak van een groter gevoel van onveiligheid bij zichzelf zoekt, legt men vooral de nadruk op eigen fysieke gebreken waardoor verkeersdeelname een grotere uitdaging wordt.

“ *Het enige dat anders is, is dat ik moeite heb met evenwicht. Ik realiseerde me dat ik vroeger helemaal niet aan evenwicht dacht.*
Man, 74 jaar

“ *Mijn rug zit vast. Daardoor moet ik altijd afstappen als ik linksaf sla.*
Vrouw, 64 jaar

“ *Sinds ik corona heb gehad... Ik denk meer na op de fiets. Ik rij voorzichtiger. Ik heb dan niet perse last van duizeligheid, maar ik voel me minder zeker in het verkeer.*
Man, 73 jaar

Maar de meesten hebben het gevoel dat zij het fietsen desondanks onder controle hebben. Ze passen hun eigen gedrag aan en zijn voorzichtiger.

“ *Ik voel me eigenlijk meestal wel veilig.*
Vrouw, 74 jaar

“ *Ik heb altijd met mijn ouders gefietst en mijn moeder ging dan vaak afstappen. Ik vond dat altijd erg tuttig, nu doe ik het zelf.*
Vrouw 68 jaar

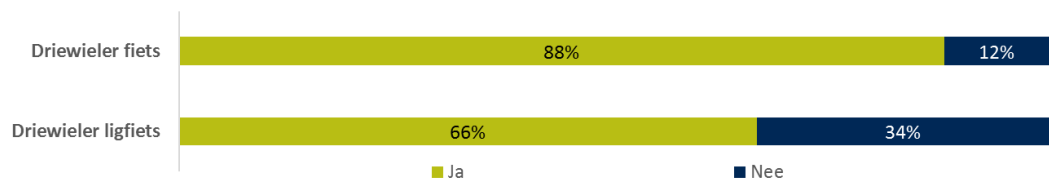
“ *Gewoon, wat rustiger rijden.*
Vrouw, 69 jaar

De meeste respondenten denken niet in eerste instantie aan de fiets waar ze op rijden als mogelijke oorzaak van het gevoel van onveiligheid. En ze overwegen ook niet een andere fiets aan te schaffen om het gevoel van veiligheid te vergroten.

“ *Dat ligt niet aan mijn fiets. Ik heb daar nooit problemen mee.*
Man, 73 jaar

Bekendheid met driewieler fietsen

De meeste respondenten hebben wel eens een driewieler fiets gezien. Daarbij blijkt de driewieler fiets een grotere bekendheid te hebben dan de driewieler ligfiets.

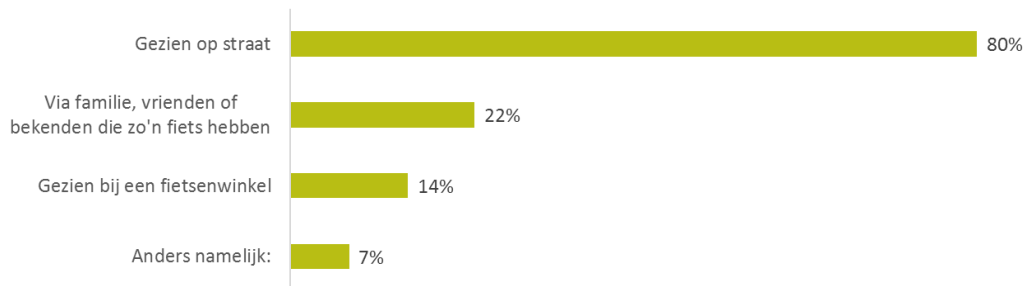

Figuur 1: Bent u bekend met het bestaan van de ... ?

(Basis: allen n=512)

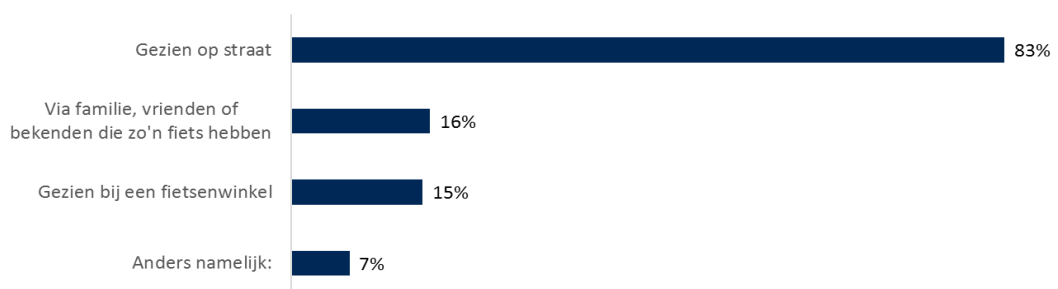
Hoger en middelbaar opgeleiden (92% en 90%) zijn statistisch significant vaker bekend met de driewieler fiets dan lager opgeleiden (76%).

Men is de fietsen vooral op straat tegengekomen. Veel kleinere groepen hebben de fiets (ook) bij familie, vrienden of bekenden gezien of hebben er een in een winkel zien staan. Dit geldt zowel voor de driewieler fiets als voor de driewieler ligfiets.

Figuur 2: Op welke manier bent u in contact gekomen met de driewieler fiets?

(Basis: bekende met driewieler fiets n=450)

Figuur 3: Op welke manier bent u in contact gekomen met de driewieler ligfiets?

(Basis: bekende met driewieler ligfiets n=340)

“Mijn zusje heeft bijvoorbeeld MS en zij heeft ook zo'n fiets gehad om deel te kunnen blijven nemen aan het verkeer.

Man, 61 jaar

“ Een vriendin van mij heeft zo'n fiets en zij heeft dus ook geen auto. Ze komt er overal mee. Zij is er echt ontzettend blij mee.

Vrouw, 74 jaar

Mannen geven vaker dan vrouwen aan dat zij de fietsen bij de fietsenwinkel zijn tegengekomen (driewieler fiets: mannen 21%, vrouwen 8% en driewieler ligfiets: mannen 21%, vrouwen 10%).

In deze paragraaf zoomen we in op de driewieler fiets. Zowel in de groepsgesprekken als in de online enquête brachten we eerst de spontane reacties in kaart. Vervolgens kwamen zowel de voordelen als de nadelen aan de orde die de respondenten koppelen aan deze driewieler fiets. Tot slot werd de houding ten aanzien van deze fiets in kaart gebracht. In het kwantitatieve onderzoek gebeurde dit onder meer aan de hand van een aantal stellingen.

Eerste associaties en gedachten

Al met al is een eerste sterke positieve associatie dat de driewieler fiets stabielere is dan de fiets die men nu gebruikt. Negatief is echter de link die men legt met mensen met een beperking. Deze twee aspecten kwamen ook sterk naar voren in het kwalitatieve onderzoek:

Voordelen driewieler fiets - spontaan

[illegible]

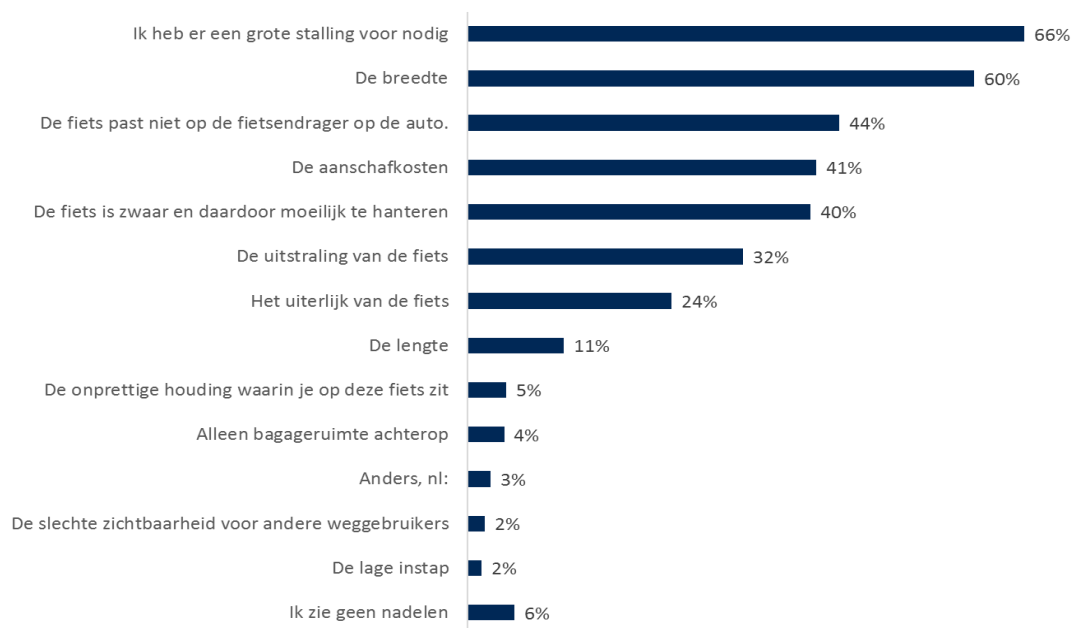
“ Het voordeel is dat het stabiel is en je kan blijven zitten als je stilstaat.

Vrouw, 64 jaar

Voordelen driewieler fiets - geholpen

Voordelen	Percentage
De stabiliteit van de fiets (minder kans op omvallen)	83%
Meer ruimte voor bagage	49%
Grotere veiligheid tijdens het fietsen	46%
Het uiterlijk	3%
Hogere snelheid	2%
Minder luchtweerstand	1%
Anders, nl:	1%
Ik zie geen voordelen	10%

explore.

Figuur 8: Wat zijn in uw ogen de nadelen van deze driewieler fiets, ten opzichte van de fiets die u nu gebruikt?
(Basis: allen n=512)

“Een groot nadeel is denk ik ook de ruimte die hij inneemt, onderweg en thuis. Ook denk ik prijstechnisch, dat ze veel duurder zijn.

Man, 78 jaar

Bij deze nadelen zien we in het kwantitatieve onderzoek een aantal opvallende, statistisch significante, verschillen tussen de subgroepen:

- Mensen van wie de huidige fiets een elektrische motor heeft, noemen vaker dan mensen met een gewone fiets als nadeel dat de driewieler fiets niet op de fietsendrager kan (51% versus 37%).
- Ook de respondenten die landelijk wonen (49%) noemen vaker als bezwaar dat de driewieler fiets niet op de fietsendrager kan dan degenen die in een stad wonen (40%).
- De respondenten tussen de 50 en 59 jaar vinden de uitstraling en het uiterlijk aanzienlijk vaker een bezwaar dan de oudere groepen (tabel 2).

Nadeel	50-59	60-69	70+
Uiterlijk van de fiets	33%	22%	16%
Uitstraling van de fiets	43%	26%	27%

Tabel 2. Percentage dat een aspect als nadeel ziet - leeftijd

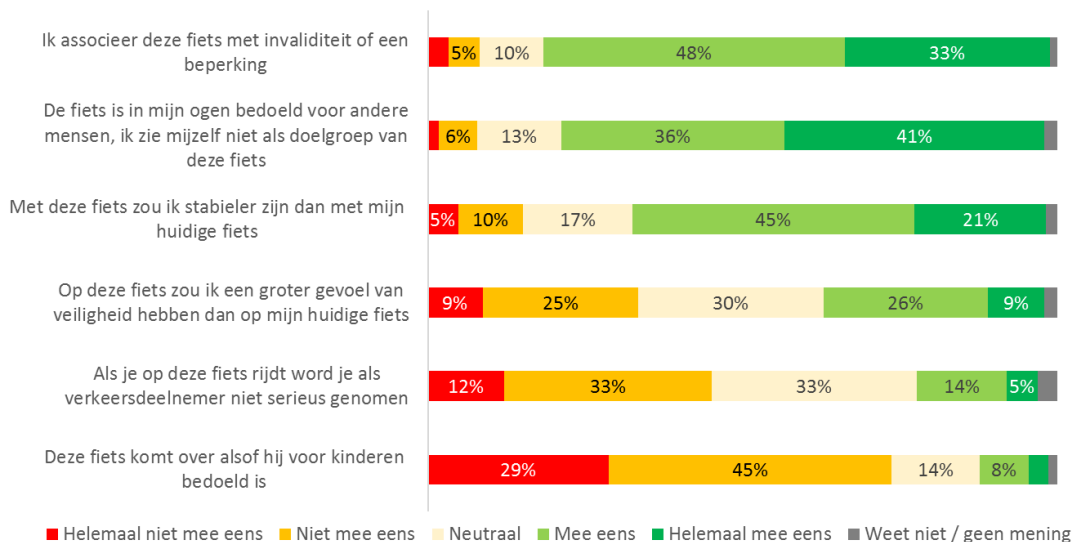
Vergelijkbare verschillen treden op als we kijken naar opleidingsniveau (tabel 3). Lager opgeleiden zien een deel van de aspecten minder vaak als nadeel dan middelbaar en hoger opgeleiden.

Nadeel	Laag	Midden	Hoog
Grotere stalling	54%	67%	72%
Zwaar en moeilijk te hanteren	30%	44%	44%
Uiterlijk van de fiets	17%	23%	29%
Uitstraling van de fiets	21%	30%	41%

Tabel 3. Percentage dat een aspect als nadeel ziet - opleidingsniveau

Stellingen

Om een aantal van de aspecten rondom de houding ten aanzien van driewieler fiets scherper in beeld te krijgen, legden we de respondenten een zestal stellingen voor. Uit de resultaten komt wederom de stabiliteit als sterk punt naar voren. Maar sterker blijkt de associatie met invaliditeit. 81% is het eens met de stelling 'Ik associeer deze fiets met invaliditeit of een beperking'. 81% is het eens met de stelling 'Ik associeer deze fiets met invaliditeit of een beperking'. Een grote groep (77%) ziet zich niet als doelgroep voor deze fiets.

Figuur 9: In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen? – driewieler fiets
(Basis: allen n=512)

- De jongste leeftijdsgroep associeert de driewieler fiets veel sterker met invaliditeit of een beperking (44% helemaal mee eens) dan de middelste (31%) en de oudste leeftijdsgroep (22%). Hetzelfde geldt voor hoger opgeleiden (40%) ten opzichte van de middelbaar (29%) en lager opgeleiden (26%).
- Vrouwen zijn het er vaker helemaal niet mee eens (37%) dan mannen (20%) dat de fiets overkomt alsof hij voor kinderen is bedoeld.
- Tot slot is de jongste groep het er statistisch significant vaker (50%) helemaal mee eens dat zijn zich niet als doelgroep voor de fiets zien (60-69 jaar: 43%, 70+: 30%).

De driewieler ligfiets

Het andere type driewieler fiets dat in het onderzoek aan de orde kwam, was de driewieler ligfiets. Ook voor deze fiets konden de respondenten hun eerste associaties en gedachten weergeven en vervolgens hun mening over de voor- en nadelen. In het kwantitatieve onderzoek werden de voor- en nadelen (anders dan bij de driewieler fiets) alleen geholpen uitgevraagd en niet eerst spontaan. Ook voor de houding ten aanzien van deze fiets werd vastgesteld aan de hand van een aantal stellingen.

Eerste associaties en gedachten

De gedachten en associaties die men bij de driewieler ligfiets heeft, zijn voor een deel van een geheel andere orde dan we zagen bij de driewieler fiets. Met name het sportieve karakter dat men deze fiets toedicht, springt in het oog. De associatie met een beperking komt veel minder sterk naar voren.

Figuur 10: Wat zijn de eerste associaties en gedachten die bij u opkomen bij deze fiets?

(Basis: allen n=512)

Ook in het kwalitatieve onderzoek waren de reacties van een andere aard dan de reacties naar aanleiding van de driewieler fiets. Men beschrijft de driewieler ligfiets in termen als 'hip' en zelfs 'sexy'.

Die heeft wel iets stoers, die zou ik wel willen proberen.

Man, 68 jaar

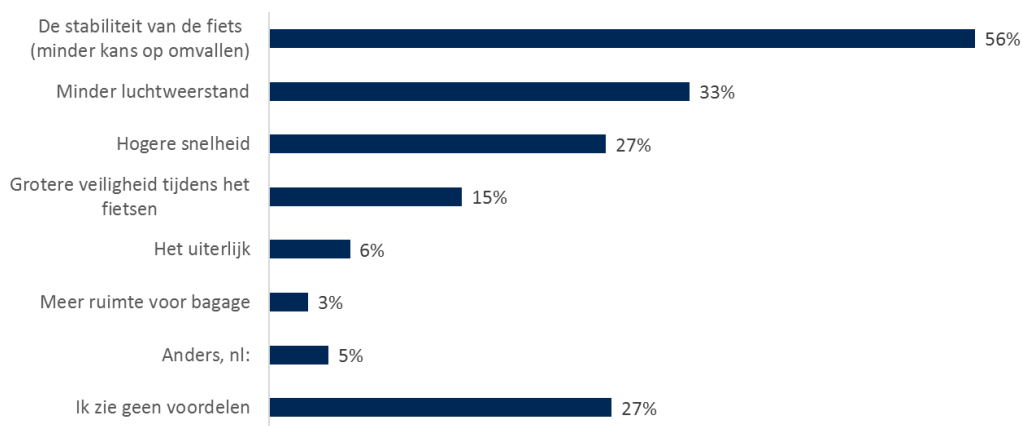

Dat is echt een fun-ding.

Man, 64 jaar

Voordelen ligfiets

Wanneer wij mogelijke voordelen van de ligfiets voorleggen, legt men nog steeds vooral de nadruk op de stabiliteit. Maar het 'sportieve karakter' komt ook duidelijk naar voren, onder meer in de voordelen 'minder luchtweerstand' en 'hogere snelheid'. Een grotere veiligheid tijdens het fietsen (15%) blijkt veel minder van toepassing dan bij de driewieler fiets (46%).

Figuur 11: Wat zijn in uw ogen de voordelen van deze driewieler ligfiets, ten opzichte van de fiets die u nu gebruikt.
(Basis: allen n=512)

We vinden aanzienlijke verschillen tussen subgroepen. Om te beginnen bij degenen die geen voordelen zien:

- Vrouwen (33%) zien vaker geen voordelen dan mannen (21%).
- De oudste twee groepen (60-69: 29% en 70+: 36%) zien veel vaker geen voordelen dan de jongste leeftijdsgroep (16%).
- Mensen die in de stad wonen (31%) zien vaker geen voordelen dan mensen die landelijk wonen (21%).

Daarnaast verschillen de meningen aanzienlijk als het gaat om de voordelen 'minder luchtweerstand' en 'hogere snelheid', zowel op gender als leeftijd en opleidingsniveau.

Voordeel	Man	Vrouw	50-59	60-69	70+	Laag	Midden	Hoog
Minder luchtweerstand	38%	29%	45%	36%	18%	24%	35%	36%
Hogere snelheid	34%	20%	37%	28%	13%	15%	31%	28%

Tabel 4. Percentage dat een aspect als voordeel ziet – gender, leeftijd en opleidingsniveau

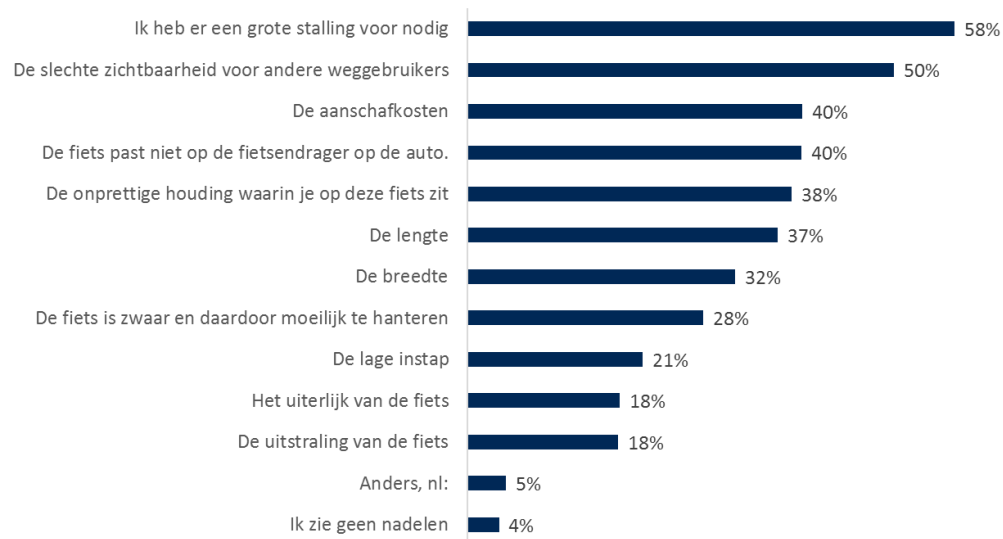
In het kwalitatieve onderzoek benadrukt men het verschil in imago tussen de beide typen fiets.

“Ze zijn heel anders.... deze is veel vlotter.
Man, 74 jaar

“Het voordeel vind ik wel dat deze niet geassocieerd worden met handicap.
Vrouw, 64 jaar

Nadelen driewieler-ligfiets

Bij de nadelen die men ziet aan de driewieler ligfiets scoort de grote stalling die men nodig heeft het hoogst en daarna de slechte zichtbaarheid voor andere weggebruikers. De aanschafkosten komen als derde naar voren samen met het probleem met de fietsendrager.

Figuur 12: Wat zijn in uw ogen de nadelen van deze driewieler ligfiets, ten opzichte van de fiets die u nu gebruikt.
(Basis: allen n=512)

Analyse van de resultaten laat zien dat de aanschafkosten minder vaak door de middelste leeftijdsgroep worden genoemd als nadeel (32%) dan door de jongste (45%) en de oudste (42%) groep. Lager opgeleiden (43%) zien de noodzaak voor een grote stalling minder vaak als een probleem dan middelbaar (63%) en hoger opgeleiden (60%).

Daarnaast vallen de verschillen op ten aanzien van het nadeel 'de fiets past niet op de fietsendrager van de auto'. Zo vinden degene die nu een fiets met elektrische motor hebben dat vaker een nadeel (45%) dan mensen die nu op een gewone fiets rijden (34%). De oudste groep (45%) vindt dit vaker een bezwaar dan de jongste groep (33%). En de mensen die landelijk wonen (45%) vaker dan de stedelingen (36%).

Tot slot zien we verschillen op de aspecten 'de onprettige houding waarin je op de fiets zit' en 'de slechte zichtbaarheid voor andere weggebruikers'.

Nadeel	Man	Vrouw	50-59	60-69	70+
Onprettige houding	31%	46%	32%	37%	47%
Slechte zichtbaarheid	44%	56%	58%	51%	41%

Tabel 5. Percentage dat een aspect als nadeel ziet – gender en leeftijd

In het kwalitatieve onderzoek kwam naar voren dat men inschat dat de driewieler ligfiets nog langer is dan de driewieler fiets en daardoor nog minder handzaam. De lage instap en de schijnbaar grotere afstand tussen het zadel en de trappers komen daar ook naar voren. Sommigen menen dat ze, wanneer ze fysiek niet meer in staat zijn om op een gewone (elektrische) te fietsen, al helemaal niet in staat zijn om plaats te nemen op de ligfiets. Ook de slechte zichtbaarheid voor andere weggebruikers wordt genoemd.

“Nadeel is wel dat hij een enorme ketting heeft en je zit laag op de grond. Ook wordt je snel over het hoofd gezien.
Man, 61 jaar

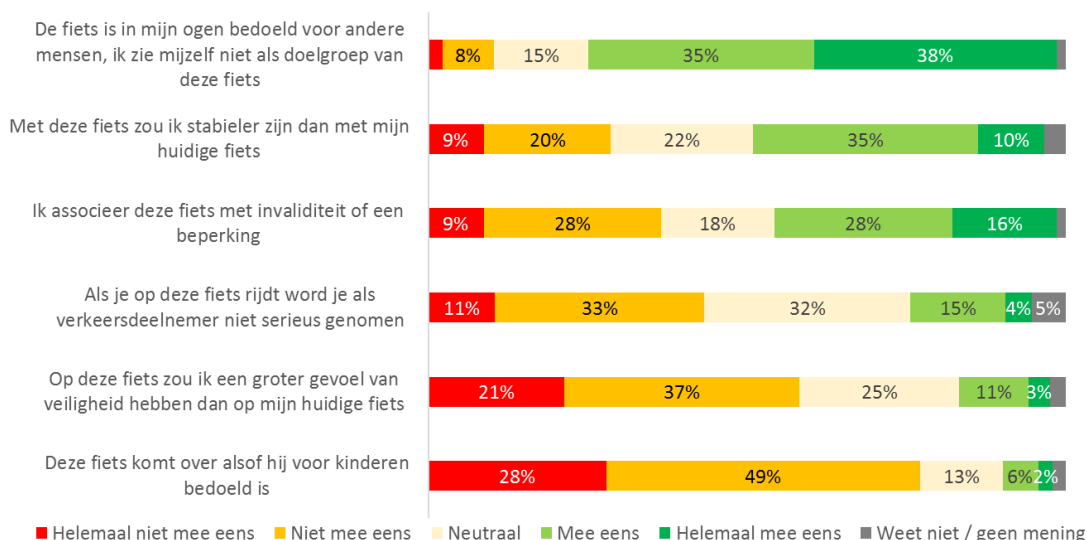
“Als ik niet meer op mijn eigen fiets kan, hoe kom ik dan in zo een ligfiets? En ik ben dan drie kwartier bezig om weer uit zo'n fiets te komen.
Man, 74 jaar

De onprettige houding die in het kwantitatieve onderzoek door 38% wordt genoemd, wordt in het kwalitatieve onderzoek gespecificeerd. Men verwacht vooral kramp in de nek en pijn in de rug.

“Ik ben wel erg bang dat je er juist veel rugpijn van krijgt.
Vrouw, 74 jaar

Stellingen

Als we naar de stellingen ten aanzien van de driewieler ligfiets kijken, valt op dat de associatie met invaliditeit relatief laag is, maar dat men zich toch niet tot de doelgroep van de fiets beschouwt. Ook is noemenswaardig dat het gevoel van veiligheid relatief laag is.

Figuur 13: In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen? – driewieler ligfiets
 (Basis: allen n=512)

Als we de stellingen nader bekijken, zien we bij de stelling over de associatie met invaliditeit dat de jongste leeftijd het daar vaker helemaal mee eens is (22%) dan de middelste leeftijdsgroep (12%). Daarnaast zijn hoger opgeleiden (21%) het vaker helemaal met deze stelling eens dan de middelbaar opgeleiden (13%).

Verder zien we op vier van de stellingen alleen verschillen tussen mannen en vrouwen.

Stelling		Man	Vrouw
Groter gevoel van veiligheid	<i>Helemaal niet mee eens:</i>	12%	30%
Alsof hij voor kinderen is bedoeld	<i>Helemaal niet mee eens:</i>	22%	34%
Stabieler dan met mijn eigen fiets	<i>(Helemaal) niet mee eens:</i>	22%	36%
Bedoeld voor andere mensen	<i>Helemaal mee eens:</i>	32%	44%

Tabel 6. Percentage op stellingen – gender

Vergelijking beide fietsen

Een aantal van de nadelen die men van toepassing acht op de driewieler fiets gelden in min of meer dezelfde mate voor de driewieler ligfiets. Dit geldt voor:

- De grote stalling die men nodig heeft
- De aanschafkosten
- Het gewicht van de fiets
- Het feit dat de fiets niet op de fietsendrager past.

“ Nee, hij past niet in de kelder of in de schuur.
Vrouw, 69 jaar

“ Hij kan ook niet achterop de camper.
Man, 74 jaar

Maar we zien ook een aantal duidelijke verschillen. Die geven we voor het overzicht even weer in tabel 7. Er zijn drie aspecten waar de driewielerfiets minder op scoort en vier aspecten waar juist de driewieler ligfiets aanzienlijk lager scoort.

Nadeel	Driewieler fiets	Driewieler ligfiets
De breedte	60%	32%
De uitstraling van de fiets	32%	18%
Het uiterlijk van de fiets	24%	18%
De lengte	11%	37%
Onprettige houding op de fiets	5%	38%
Lage instap	2%	21%
Zichtbaarheid voor andere weggebruikers	2%	50%

Tabel 7. Nadelen driewieler fiets versus nadelen driewieler ligfiets

Daarnaast blijkt uit een vergelijking van de scores op de stellingen dat men de driewielerfiets en de driewielerligfiets echt als andere typen fietsen ziet. Zo is de associatie met invaliditeit aanzienlijk lager bij de driewieler ligfiets die, zo zagen eerder, juist als een sportieve fiets wordt gezien. De ligfiets scoort daarentegen weer minder goed op 'stabiliteit' en 'veiligheid'.

Stellingen	Driewieler fiets	Driewieler ligfiets
<i>Top 2: (helemaal) mee eens</i>		
Associatie met invaliditeit of een beperking	81%	44%
Bedoeld voor anderen, ik ben geen doelgroep	77%	73%
Stabieler dan met mijn huidige fiets	76%	45%
Groter gevoel van veiligheid dan op mijn huidige fiets	35%	14%
Op deze fiets niet serieus genomen als verkeersdeelnemer	19%	19%
Komt over als voor kinderen bedoeld	11%	8%

Tabel 8. Stellingen driewieler fiets versus driewieler ligfiets

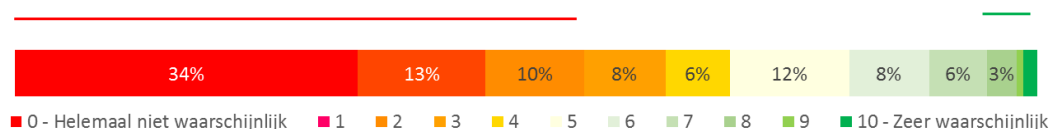
Overstapintentie

Zowel in het kwalitatieve als in het kwantitatieve onderzoek komt naar voren dat de intentie om over te stappen laag is. Van de 21 respondenten die deelnamen aan het kwalitatieve onderzoek, is er één respondent die op dit moment een driewieler fiets overweegt. Hij doet dit omdat hij recent met de elektrische fiets is gevallen. Alle anderen, dus ook de doelgroep 70+, overwegen de driewieler fiets in het geheel niet.

“Nu nog zeker niet, maar eventueel over tien jaar.
Vrouw, 64 jaar

“Ik zou eerder zijwieltjes aan mijn fiets zetten dan dat ik met zo een ding zou gaan rijden.
Man, 74 jaar

Een vergelijkbaar beeld komt naar voren uit het kwantitatieve onderzoek. 57% geeft aan dat zij de overstap (zeer) onwaarschijnlijk achten (scores 1, 2 en 3). Aan de andere kant van de schaal zien we dat 5% het als (zeer) waarschijnlijk zien (score 8, 9 of 10).

Figuur 14: Hoe waarschijnlijk is het, volgens uw eigen verwachting, dat u in de toekomst overstapt op een dergelijke fiets? (Basis: allen n=512)

De gemiddelde overstapintentie (op een schaal van 0 tot en met 10) komt uit op 2,7. Als we deze score als basis nemen, kunnen we inzoomen op verschillen tussen subgroepen en zien we over het algemeen kleine verschillen. Het verschil tussen mannen en vrouwen is daarentegen wel statistisch significant en ook de oudste leeftijdsgroep wijkt statistisch significant af van de andere twee leeftijdsgroepen.

Subgroep		Gemiddelde Overstapintentie
Totaal		2,7
Gender	Man	2,4
	Vrouw	3,0
Leeftijd	50-59	2,6
	60-69	2,6
	70 of ouder	2,9
Bezit fiets	Zonder elektrische motor	2,6
	Met elektrische motor	2,8
Opleidingsniveau	Laag	2,6
	Midden	2,7
	Hoog	2,7
Wonend in:	Stad	2,6
	Landelijke omgeving	2,8

Tabel 9. Gemiddelde overstapintentie – gender, leeftijd, bezit fiets, opleidingsniveau, woonsituatie

Wanneer wel een driewieler fiets overwegen?

Eén overweging komt prominent naar voren als mogelijke reden om (toch) de overstap naar een driewieler fiets te overwegen; alleen als men fysiek echt niet meer in staat is om op een gewone (of elektrische) fiets te fietsen, komt de driewieler fiets misschien in beeld. Het behoud van mobiliteit is daarbij belangrijk. En, naast de grotere stabiliteit, komt het belang van lichaamsbeweging naar voren.

Opvallend is dat slechts voor 17% een groter gevoel van veiligheid een reden zou kunnen zijn. De overstap wordt dus voornamelijk op basis van ‘fysieke’ redenen overwogen en niet om het gevoel van veiligheid te vergroten. Dit komt zowel in het kwalitatieve als het kwantitatieve onderzoek naar voren.

“Ik zou er dus puur voor kiezen vanwege mijn gesteldheid, maar niet vanwege de veiligheid en alles op de weg zelf.

Man, 67 jaar

“ *Tsja... als het echt niet anders kan... dan doe je het.*
Man, 74 jaar

“ *Dat je eerder in een driewieler gaat zitten vóórdat je wat krijgt... dat is toch een heel lastig invalshoek.*
Man, 61 jaar

Figuur 15: Wat zouden voor u redenen kunnen zijn om wel de overstap naar een dergelijke fiets te maken?
(Basis: allen n=512)

De leeftijdsgroep 70+ noemt statistisch significant vaker (23%) dan de 60- tot 69-jarigen (14%) dat een groter gevoel van veiligheid een reden zou kunnen zijn om over te stappen. Hetzelfde geldt voor de grotere stabiliteit (53% versus 40%).

Degenen die landelijk wonen vinden vaker (78%) dan de stedelingen (70%) dat behoud van mobiliteit een overweging kan zijn om over te stappen en noemen de lichamelijke inspanning vaker (29%) als reden dan de mensen uit de stad (21%).

In het kwalitatieve onderzoek komt naar voren dat een overstap naar een driewieler fiets makkelijker wordt als hij vaker te zien zou zijn in het straatbeeld en meer geaccepteerd zou worden. Men ziet bijvoorbeeld reclame op Tv voor zich waarin benadrukt wordt dat het 'normaal' is om op een driewieler fiets te rijden.

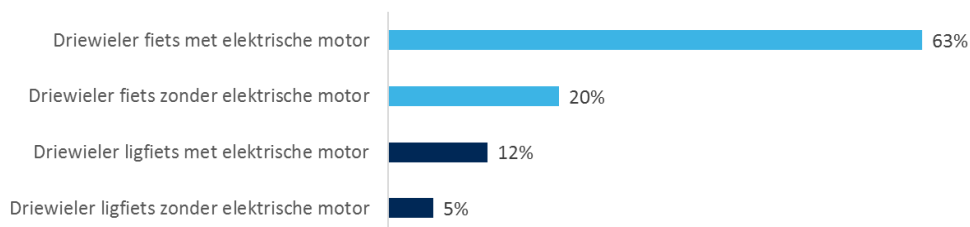
“ *Ik geloof dat als je ze meer ziet en ook op tv en zo, dat meer mensen er eentje zouden aanschaffen.*
Vrouw, 74 jaar

“ Je had dat ook met gewone elektrische fietsen. Eerst waren die alleen voor sukkels en nu rijdt iedereen er op.
Vrouw, 68 jaar

“ Een commercial op Tv, maar dat je dan gewone mensen er op ziet rijden en geen gehandicapten.
Man, 61 jaar

Overstappen naar welk type?

Zoals op basis van de eerdere resultaten verwacht kon worden, denkt men vooral de overstap naar een driewieler fiets te maken. Als men niet meer in staat is om op een gewone (of elektrische) fiets te fietsen, is de driewieler ligfiets in de ogen van de respondenten geen optie, juist vanwege het sportieve karakter van deze ligfiets.

Figuur 16: Naar welke fiets zou u dan overstappen?
(Basis: allen n=512)

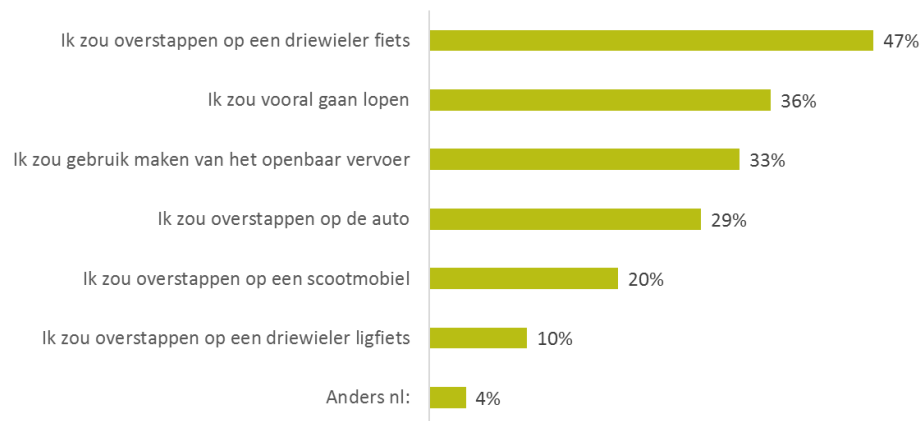
Bij deze overstap zien we aanzienlijke verschillen tussen de subgroepen. Vrouwen zouden vaker overstappen naar een driewieler fiets zonder motor (26% versus 14%) terwijl mannen relatief vaker (25%) dan vrouwen (10%) zouden overstappen op een ligfiets (met en zonder motor).

Van de mensen die nu een fiets met een elektrische motor hebben zou 84% overstappen op een elektrische driewieler fiets en 14% naar een elektrische driewieler ligfiets. Bij degenen die nu een fiets zonder elektrische motor hebben, zien we daarentegen ook een grote groep die naar een driewieler zonder elektrische motor zouden overstappen (39% driewieler fiets, 10% driewieler ligfiets). 42% van hen zou overstappen op een elektrische driewieler fiets.

Verder zien we dat de oudste groep vaker (73%) voor een elektrische driewieler fiets zou kiezen dan de middelgroep (61%) en de jongste groep (55%). Laag opgeleiden kiezen aanzienlijk vaker (72%) voor een elektrische driewieler fiets dan hoger opgeleiden (55%) van wie een aantal liever voor de ongemotoriseerde versie kiest (22%).

Om de overstapintentie echter nog wat scherper in beeld te brengen, stelden we de vraag wat men zou doen als men niet meer in staat zou zijn op te fietsen op een gewone (elektrische) fiets. Er zijn immers nog andere mogelijkheden om de mobiliteit te behouden. Iets minder dan de helft van de respondenten uit het kwantitatieve onderzoek

zou in dat geval de overstap naar de driewieler fiets maken. Voor velen zijn lopen en het openbaar vervoer ook een goede optie.

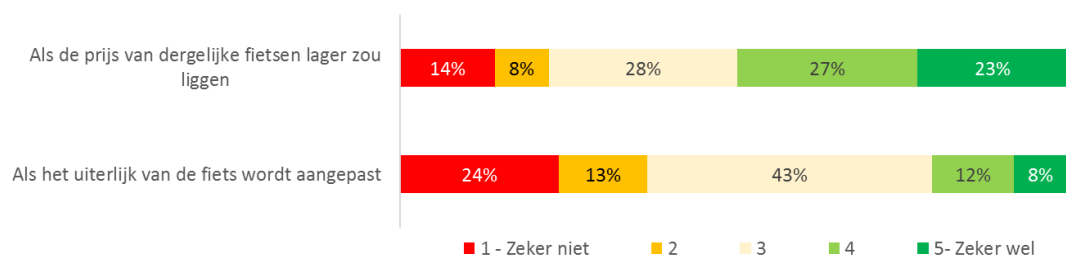
Figuur 17: Stel dat u in de toekomst niet meer in staat bent om te fietsen op een gewone (elektrische) fiets. Wat zou u dan doen? (Basis: allen n=512)

Degenen die nu op een gewone fiets rijden, zouden vaker gaan lopen (43%) dan zij die nu op een fiets met elektrische motor rijden (30%). Ook zouden zij vaker het openbaar vervoer nemen (39% versus 27%).

Vrouwen zouden eerder overstappen op de driewieler fiets dan mannen (52% versus 43%). Mannen (42%) stappen vaker in de auto dan vrouwen (34%). En ook de oudste leeftijdsgroep zou relatief vaak overstappen op de auto (35% tegenover 24% voor de 60-69 jarigen).

Stedelingen (38%) gaan meer gebruik maken van het openbaar vervoer dan de mensen die landelijk wonen (25%).

In lijn met de eerdere bevinding dat de aanschafkosten van beide typen fiets als een aanzienlijk nadeel worden gezien, geeft de helft van de respondenten in het kwantitatieve onderzoek aan dat de overstap makkelijker zou worden als de kosten lager zouden liggen. Dat geldt in veel mindere mate voor het aanpassen van het uiterlijk van de fiets.

Figuur 18: In hoeverre zouden de volgende factoren voor u een overstap naar een dergelijke fiets makkelijker maken? (Basis: allen n=512)

We vinden bij deze stellingen geen statistisch significante verschillen tussen subgroepen.

Een ander model fiets

In veel van de resultaten komt terug dat het uiterlijk van de fiets een rol speelt. De driewieler fiets wordt geassocieerd met invaliditeit of een beperking en de driewielerligfiets wordt als (te) sportief gezien. Toch lijkt het veranderen van het uiterlijk

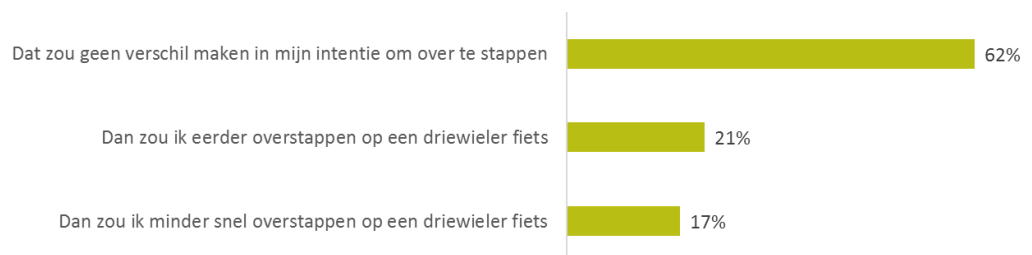
van de fiets slechts beperkt van invloed op de overstapintentie. Dat blijkt uit de bovenstaande figuur 18.

Het blijkt ook als we (in het kwantitatieve onderzoek) een alternatieve fiets voorleggen. Een fiets met twee wielen aan de voorkant en één wiel achter. We toonden de respondenten de onderstaande afbeelding:

Afbeelding 3: De alternatieve drierwieler fiets

Het uiterlijk van deze fiets blijkt voor de overgrote meerderheid geen invloed te hebben op de overstapintentie.

Figuur 19: Stel dat er een drierwieler model is dat er zo uitziet (met twee wielen voor, een één wiel achter). Is dat van invloed op uw intentie om (ooit) over te stappen? (Basis: allen n=512)

En we zien ook nagenoeg geen verschillen tussen de subgroepen. Alleen de 70+-ers (27%) geven statistisch significant vaker dan de 60-69 jarigen (19%) en de 50-59 (18%) jarigen aan dat zij eerder zouden overstappen.

Bij degenen (21%) die aangeven eerder naar dit model over te stappen dat het uiterlijk van de fiets toch zeker een grote rol speelt.

Figuur 20: Wat is de voornaamste reden dat u door dit model eerder zou overstappen op een drierwieler fiets? (Basis: eerder overstappen n=107)

De invloed van de helm

Ook de rol van de helm hebben we in het onderzoek meegenomen. Uit het kwalitatieve onderzoek blijkt een aanzienlijke aversie tegen het dragen van een helm.

Ik denk dat als ik een helm moet gaan dragen dat ik veel vaker de auto pak.

Vrouw, 67 jaar

Ik vind een helm dragen echt wel een belemmering.

Man, 64 jaar

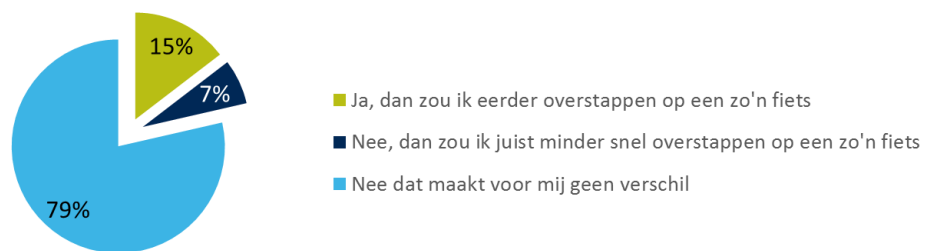

Ik vind het niet lekker om iets op m'n hoofd te hebben. In de stad doe ik hem wel altijd op, maar anders niet.

Vrouw, 74 jaar

Maar als men op de driewieler geen helm zou hoeven dragen, blijkt dat toch geen grote invloed te hebben op de overstapintentie. Men draagt dan toch nog liever een helm op een gewone fiets dan op een 'invalidenfiets' te rijden zonder helm.

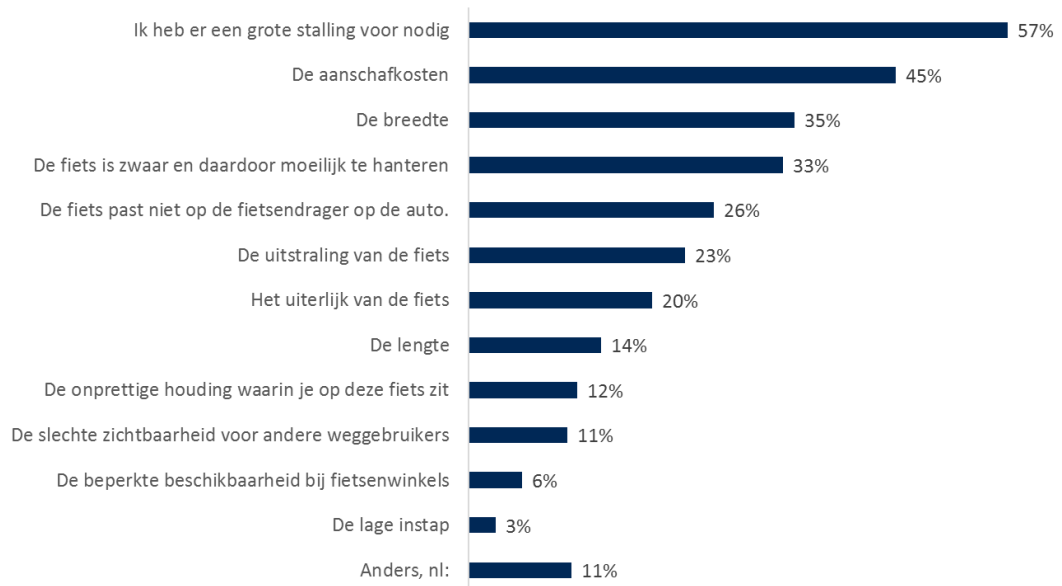
Dit komt ook in het kwantitatieve onderzoek naar voren. We hebben een mogelijke situatie voorgelegd waarin men op een driewieler fiets geen helm zou hoeven te dragen en op een gewone (elektrische) fiets wel. 15% zou dan eerder overstappen. Maar voor de overgrote meerderheid (79%) zou het geen verschil maken.

Figuur 21: Stel dat het verplicht wordt om op een (elektrische) fiets een helm te dragen en niet op een driewieler fiets of een driewieler ligfiets. Zou dat voor u een overweging zijn om (eerder) over te stappen op een dergelijke fiets? (Basis: allen n=512)

Waarom niet een driewieler fiets overwegen

Tot slot hebben we gevraagd wat de voornaamste redenen zijn om niet de overstap naar een driewieler fiets te maken. Daarin vinden we logischerwijs veel overlap met de eerder genoemde nadelen die men koppelt aan de driewieler fietsen. Toch biedt deze vraag een goed overzicht van wat de voornaamste barrières zijn. We zien dat de praktische bezwaren de overhand hebben. Met daarnaast ook de aanschafkosten op de tweede plaats.

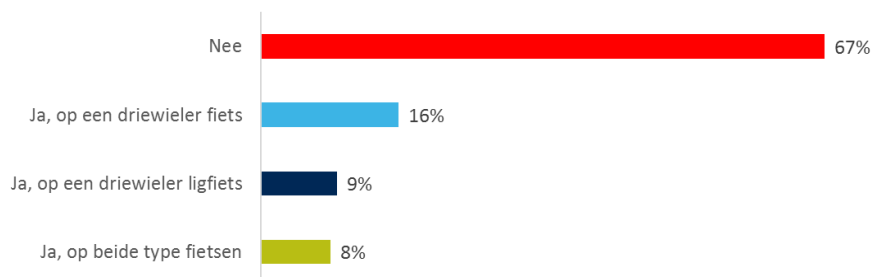
Figuur 22: Wat zijn voor u de voornaamste redenen om niet de overstap naar een dergelijke fiets te maken?
(Basis: allen n=512)

De 70+ groep (53%) geeft vaker dan de andere groepen (44% en 40%) aan de aanschafkosten één van de voornaamste redenen kunnen zijn om niet over te stappen. Stedelingen (38%) noemen vaker dan zij die landelijk wonen (29%) de breedte van de fiets als struikelblok.

Vrouwen noemen relatief vaak het gewicht van de fiets als reden om niet over te stappen (38%). Bij mannen ligt dit percentage op 28%. Het gewicht maakt ook voor ouderen de overstap minder vanzelfsprekend (70+: 42%, 60-69: 34% en 50-59: 25%).

Het uiterlijk van de fiets wordt vooral door de jongste groep (25% versus 60-69: 16% en 70+: 17%) en door de mensen uit de stad (24%, landelijk: 12%) aangevoerd als reden om niet over te stappen.

Het animo om een proefrit te maken op een van beide typen fiets is dan ook laag. Driekwart van de deelnemers aan het kwantitatieve onderzoek zegt daar geen behoefte aan te hebben.

Figuur 23: Zou u wel eens een proefrit willen maken op een dergelijke fiets?
(Basis: allen n=512)

Mannen (14%) geven vaker dan vrouwen (5%) aan een proefrit op de driewieler ligfiets te willen maken. Vrouwen (24%) willen daarentegen de driewieler fiets vaker proberen dan mannen (8%).

Bijlage 1: Checklist kwalitatief onderzoek

Voorafgaand

0.00 – 0.05

De moderator legt voorafgaande aan het gesprek de situatie uit:

- Welkom;
- Doel van het onderzoek: *"we gaan het hebben over fietsen"*
- Onafhankelijkheid onderzoeker;
- Notulist, meekijkers en apparatuur;
- Anonimiteit en rapportage; Geen goede/foute antwoorden;
- Tijdsduur gesprek: anderhalf uur.

Introductie

0.05 – 0.10

De moderator laat de deelnemer zich voorstellen met voornaam, leeftijd en huishoudsamenstelling, dagelijkse bezigheden zoals werk en hobby's

Doel: op gemak stellen, elkaar een beetje leren kennen.

A. Huidig gebruik (elektrische) fiets

0.10 – 0.15

- Type fiets checken
 - Wat voor soort? Eventueel afwijkend van een gebruikelijke gewone fiets of een gebruikelijke elektrische fiets
- Wat (recreatie, werk)
- Wanneer
- Hoe vaak

B. Beleving verkeersdeelname met de fiets

0.15 – 0.30

In dit gedeelte gaan we in op de beleving van de deelname aan het verkeer op de (elektrische) fiets in het algemeen. We brengen het geheel van het associatie-netwerk (kennis, argumenten, gevoelens en emoties) in kaart.

- Delen van ervaringen bij fietsen
 - Positief
 - Negatief
- Waar loopt men tegenaan bij verkeersdeelname op de fiets?
- Gevoel van (on)veiligheid
 - Wel/niet
 - Toegenomen/afgenomen
 - Wanneer, welke situaties, welke redenen
 - In hoeverre is de fiets zelf de oorzaak van het gevoel van onveiligheid?
 - Oplossingen, hoe ga je om met het gevoel van (on)veiligheid?

D. Introductie onderwerp: driewieler fietsen

0.30 – 0.40

- Wel eens een alternatief voor (elektrische) fiets overwogen?
(Of: stel dat je een alternatief voor (elektrische) fiets zou overwegen)
 - Concrete aanleiding om dat te overwegen
 - Redenen om dat te overwegen (veiligheid of iets anders)?

- o Welk vervoersmiddel overwogen?

De moderator introduceert (voor zover in het voorgaande niet al spontaan genoemd) de driewieler en de driewieler ligfiets. Dit zonder de term 'veilig' te gebruiken. Om duidelijk te maken over welk soort fietsen we het hebben, toont de moderator afbeeldingen. In dit stadium wordt er nog geen onderscheid gemaakt tussen de driewieler en de driewieler ligfiets, tenzij de respondenten dat onderscheid zelf aanbrengen.

Spontane reacties

Individueel noteren eerste gedachten en associaties.

- Wat is het eerste waar je aan denkt bij dergelijke fietsen?
- Plenair bespreken alle spontane reacties en associaties

Kennis en ingewonnen informatie

- Bekendheid met driewieler fietsen
- Wat weet men er van
- Hoe aan de informatie gekomen
 - o Gehoord/gezien/lezen
 - o Vrienden/kennissen
- Informatie zoekgedrag
 - o Actief/passief
- Driewieler fiets overwogen
 - o Waarom niet tot aanschaf over gegaan
 - o Andere maatregelen genomen?

F. Voor- en nadelen driewieler fietsen

0.40 – 1.00

De respondenten wordt gevraagd om voor zichzelf een aantal voor- en nadelen van de driewieler ten opzichte van de huidige (elektrische) fiets.

- Bespreken voordelen/pluspunten/sterke kanten
- Bespreken nadelen/minpunten/zwakke kanten
- Indien niet spontaan genoemd kan de gespreksleider onderwerpen inbrengen als:
 - o Kosten, Imago, Modellen, Gebruiksgemak, Elektrisch/niet elektrisch

De respondenten wordt gevraagd om voor zichzelf een aantal voor- en nadelen van de driewieler ligfiets ten opzichte van de huidige (elektrische) fiets.

- Bespreken voordelen/pluspunten/sterke kanten
- Bespreken nadelen/minpunten/zwakke kanten
- Indien niet spontaan genoemd kan de gespreksleider onderwerpen inbrengen als:
 - o Kosten, Imago, Modellen, Gebruiksgemak, Elektrisch/niet elektrisch

De respondenten wordt gevraagd om voor zichzelf een aantal voor- en nadelen van de scootmobiel ten opzichte van de huidige (elektrische) fiets.

- Bespreken voordelen/pluspunten/sterke kanten
- Bespreken nadelen/minpunten/zwakke kanten
- Indien niet spontaan genoemd kan de gespreksleider onderwerpen inbrengen als:
 - o Kosten, Imago, Modellen, Gebruiksgemak, Elektrisch/niet elektrisch

G. Afweging verschillende overwegingen

1.00 – 1.10

- Voornaamste gevoel bij driewieler fietsen
 - Wat heeft al met al de overhand
- Gevoel gewijzigd door dit gesprek?
- Imago van driewieler fietsen
 - Aspecten die het imago bepalen
 - Welke wegen het zwaarst?
- Welke rol speelt het gebruik van een helm hierbij?

H. Gedragsintentie

1.10 – 1.15

- Voornemen om een driewieler fiets te overwegen
- Gewijzigd door dit gesprek?
- Wat is gewijzigd?
 - Kennis
 - Houding/beeld

I. Gewenste wijzigingen

1.15 – 1.25

- Wat is er voor nodig om het gebruik van driewieler fietsen te vergroten?
 - Bekendheid
 - Imago
 - Modellen
- Zou dat de eigen gebruiksintentie beïnvloeden?

J. Afronding

1.25 – 1.30

- Mogelijkheid voor vragen/suggesties
- Vragen van de meekijkers
- Dank

Bijlage 2: Selectie-instructie

Algemeen

- Versluierd uitnodigen door middel van het onderwerp: 'vervoer'. Fietsen niet noemen als onderwerp: de respondenten mogen weten dat het onderzoek gaat over vervoer. Ze mogen niet weten dat het onderzoek gaat over fietsen.
- Deze versluiering aanbrengen door aan elke respondent te vragen welke vervoersmiddelen zij gebruiken: auto, motor, OV, scooter/brommer, gewone fiets/racefiets, elektrische fiets, driewieler, scootmobiel

Tijden

- Vier online groepen van 1,5 uur op maandag 4 september:
 - 12:00 – 13:30
 - 14:15 – 15:45
 - 16:15 - 17:45
 - 18:30 – 20:00
- Ruim van te voren inloggen om eventuele technische problemen op te lossen

Criteria

- Voor elke groep 6 uitnodigen voor deelname 4-5. Eén respondent is reserve.

	60-70 jaar	70-80 jaar
Gewone fiets	1 groep	1 groep
Elektrische fiets	1 groep	1 groep

- Allen doen mee vanaf een computer of laptop.
- Alle respondenten fietsen zelf. Bij de indeling in de groepen graag leidend nemen welke fiets men hoofdzakelijk gebruikt (in het geval dat men zowel een gewone als een elektrische fiets heeft).
- Binnen elke groep spreiden naar:
 - Gender: helft mannen, helft vrouwen
 - Leeftijd (ook binnen de groep)
 - Spreiden door heel Nederland
 - Stad versus regio/platteland
 - Sociaal economische klasse: laag-midden-hoog, accent op midden en hoog
 - In de groepen met 60-70 jaar ook enkele werkenden
- Verder spreiden naar:
 - Redenen voor het gebruik van de fiets (recreatief, woon-werk, etc.).
 - Intensiteit van het gebruik. De fiets wordt minimaal 1x per 2-3 weken gebruikt.
- Spreiden op mate van onzekerheid in het verkeer. Voorleggen stelling om de mate van onzekerheid te bepalen

“In vergelijking met enkele jaren geleden voel ik me onzekerder of onveiliger op de fiets.”

- Vraag deze stelling, ter versluiering, op dezelfde manier uit voor de overige vervoersmiddelen die zij gebruiken (auto, OV, etc.).
- Laat ze antwoorden op een schaal van 1 tot 10. Waarbij 1 staat voor helemaal niet van toepassing en 10 voor zeer sterk van toepassing. In elke groep maximaal 1-2 respondenten die de score 1 of 2 of 3 geven (bij de vraag over fietsen). Liefst de andere respondenten met een score vanaf een 4 (4 tot 10).
- De gedachte achter deze stelling is: ze fietsen nog wel (of rijden nog wel auto of nemen nog wel het OV), maar in hun veiligheidsbeleving is iets veranderd. Dat kan van alles zijn (kan liggen aan wat je zelf nog kan, of aan veranderingen in de omgeving etc.). We willen voorkomen dat we alleen maar deelnemers hebben die zich nog 100% zeker en topfit voelen. Vandaar deze stelling.
- Versheid: de respondenten hebben in het afgelopen jaar niet vaker dan 2 x aan kwalitatief marktonderzoek mee gedaan. En niet eerder aan onderzoek naar het thema fietsen. Dit laatste niet zo direct uitvragen, maar respondenten zelf laten antwoorden wat het onderwerp van eerder onderzoek was. Deelnemers aan het onderzoek naar elektrische fietsen uitsluiten.

Bijlage 3: Respondentenoverzicht kwalitatief onderzoek

Geslacht	Leeftijd	Educatie	Werkstatus	Vervoersmiddelen.	Soort fiets	Frequentie gebruik	Score Onzekerheid
Groep 1							
Vrouw	67	HBO	Gepensioneerd	Auto, Fiets	Gewoon	Meerdere keren per week	1-3
Man	68	HBO	Gepensioneerd	Auto, OV, Fiets	Gewoon	Meerdere keren per week	1-3
Vrouw	66	HBO	Werkzoekend	OV, Fiets	Gewoon	Elke dag	4-10
Man	64	HBO	In loondienst	Auto, OV, Fiets	Gewoon	Elke dag	4-10
Vrouw	61	HBO	In loondienst	Auto, OV, Fiets	Gewoon	Meerdere keren per week	4-10
Groep 2							
Man	73	HBO	Gepensioneerd	Auto, Fiets	Gewoon	Elke dag	4-10
Man	78	WO	Gepensioneerd	Auto, OV, Fiets	Gewoon	Meerdere keren per week	4-10
Vrouw	64	MBO 4	Arbeidsongeschikt	Auto, Scooter, Fiets	Gewoon	Meerdere keren per week	1-3
Man	74	WO	Gepensioneerd	Auto, OV, Fiets	Gewoon	Meerdere keren per week	4-10
Vrouw	68	HBO	Gepensioneerd	Auto, Fiets	Elektrisch	Elke dag	4-10
Vrouw	72	MBO4	Gepensioneerd	Fiets	Elektrisch	Meerdere keren per week	
Groep 3							
Man	61	VWO	In loondienst	Auto, OV, Fiets	Elektrisch	Elke dag	1-3
Man	61	WO	In loondienst	Auto, OV, Fiets	Elektrisch	Meerdere keren per week	1-3
Man	67	MBO 4	In loondienst	Auto, OV, Fiets	Elektrisch	Meerdere keren per week	4-10
Vrouw	64	LBO	In loondienst	Auto, OV, Fiets	Elektrisch	Elke dag	4-10
Man	61	HAVO	In loondienst	Auto, OV, Fiets	Gewoon	Elke dag	4-10
Groep 4							
Vrouw	74	HBO	Gepensioneerd	Auto, Fiets	Elektrisch	Meerdere keren per week	4-10
Man	74	MBO 4	Gepensioneerd	Auto, Motor, OV, Fiets	Elektrisch	Elke dag	4-10
Vrouw	74	HBO	Gepensioneerd	Auto, Fiets	Elektrisch	1 keer per week	1-3
Man	74	VWO	Gepensioneerd	Auto, OV, Fiets	Elektrisch	Meerdere keren per week	1-3
Vrouw	69	HAVO	In loondienst	Auto, Fiets	Elektrisch	Elke dag	1-3

Bijlage 4: Vragenlijst kwantitatief onderzoek

Vraagnr.	Vraag	Antwoordcategorieën	Routing			
Screeener						
S1	In welke leeftijdscategorie valt u?	1. Jonger dan 50 jaar 2. 50 tot 59 jaar 3. 60 tot 69 jaar 4. 70 jaar of ouder				
S2	Bent u op dit moment in het bezit van een fiets	1. Ja, ik heb een fiets zonder elektrische motor 2. Ja, ik heb een fiets met elektrische motor 3. Ja, ik heb een driewieler fiets 4. Nee ik heb geen fiets				
IF S1 = 1 AND/OR S2 = 3 OR 4 -> SCREENOUT						
S3	Hoe vaak maakt u gebruik van deze fiets?	1. Dagelijks 2. Meerdere keren per week 3. Eens per week 4. Eens per twee weken 5. Minder dan eens per twee weken	IF S2 = 1 OR 2			
IF S3 = 5 -> SCREENOUT						
Screenout	U voldoet helaas niet tot de doelgroep voor dit onderzoek. Hartelijk dank voor uw interesse.					
Inleiding						
<p>Fijn dat u mee wilt werken aan dit onderzoek. Het over fietsen. En met name over een bepaald type fiets. Het gaat om de volgende twee typen fiets:</p> <ul style="list-style-type: none"> De driewieler fiets <TONEN AFBEELDING 1> 						
						
<ul style="list-style-type: none"> De driewieler <u>lig</u>fiets <TONEN AFBEELDING 2> 						
						
<p>Van beide varianten bestaat een 'gewone' versie en een 'elektrische' versie.</p>						

A. Bekendheid met driewieler fietsen			
A1	Bent u bekend met het bestaan van de driewieler fiets?	1. Ja 2. Nee	Allen
A2	Bent u bekend met het bestaan van de driewieler <u>lig</u> fiets?	1. Ja 2. Nee	Allen
A3	Op welke manier bent u in contact gekomen met de driewieler fiets? U kunt meer dan één antwoord geven.	1. Via familie, vrienden of bekenden die zo'n fiets hebben 2. Gezien op straat 3. Gezien bij een fietsenwinkel 4. Anders namelijk: <open>	IF A1 = 1
A4	Op welke manier bent u in contact gekomen met de driewieler <u>lig</u> fiets? U kunt meer dan één antwoord geven.	1. Via familie, vrienden of bekenden die zo'n fiets hebben 2. Gezien op straat 3. Gezien bij een fietsenwinkel 4. Anders namelijk: <open>	IF A2 = 1

B. Imago driewieler fietsen			
B1	<TONEN AFBEELDING 1> Hier ziet u weer een afbeelding van de driewieler fiets. Wat zijn de eerste associaties en gedachten die bij u opkomen bij deze fiets?	Open	Allen
B2	<TONEN AFBEELDING 2> Hier ziet u weer een afbeelding van de driewieler <u>lig</u> fiets. Wat zijn de eerste associaties en gedachten die bij u opkomen bij deze fiets?	Open	Allen

	ROUTING: BLOK C EN D ROULEREN, DUS: DE HELFT VAN DE RESPONDENTEN: BLOK C, D, E, F ANDERE HELFT VAN DE RESPONDENTEN: BLOK D, C, E, F		
--	---	--	--

C. Voor- en nadelen driewieler fiets			
De volgende vragen gaan over de driewieler fiets <TONEN AFBEELDING 1>			
C1	Wat zijn in uw ogen de voordelen van deze driewieler fiets, ten opzichte van de fiets die u nu gebruikt?	1. <open> 2. Ik zie geen voordelen	Allen

C2	<p>Welk van de hier genoemde aspecten zouden in uw ogen nog meer voordelen kunnen zijn van deze driewieler fiets, ten opzichte van de fiets die u nu gebruikt?</p> <p>U kunt meer dan één antwoord geven.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. De stabiliteit van de fiets (minder kans op omvallen) 2. Meer ruimte voor bagage 3. Het uiterlijk 4. Grotere veiligheid tijdens het fietsen 5. Minder luchtweerstand 6. Hogere snelheid 7. Anders, nl: <open> 8. Ik zie geen voordelen 	<p><i>Allen</i></p> <p><i>Multiple response</i></p> <p><i>Antwoorden in wisselende volgorde aanbieden (behalve 7 en 8)</i></p>
C3	<p>Wat zouden in uw ogen de nadelen kunnen zijn van deze driewieler fiets, ten opzichte van de fiets die u nu gebruikt?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <open> 2. Ik zie geen nadelen 	<p><i>Allen</i></p>
C4	<p>Welk van de hier genoemde aspecten zouden in uw ogen nog meer nadelen kunnen zijn van deze driewieler fiets, ten opzichte van de fiets die u nu gebruikt?</p> <p>U kunt meer dan één antwoord geven.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. De aanschafkosten 2. De breedte 3. De lengte 4. Ik heb er een grote stalling voor nodig 5. De fiets is zwaar en daardoor moeilijk te hanteren 6. De fiets past niet op de fietsendrager op de auto. 7. Het uiterlijk van de fiets 8. De uitstraling van de fiets 9. De lage instap 10. De onprettige houding waarin je op deze fiets zit 11. De slechte zichtbaarheid voor andere weggebruikers 12. Alleen bagageruimte achterop 13. Anders, nl: <open> 14. Ik zie geen nadelen 	<p><i>Allen</i></p> <p><i>Multiple response</i></p> <p><i>Antwoorden in wisselende volgorde aanbieden (behalve 13 en 14)</i></p>
C5	<p>In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ik associeer deze fiets met invaliditeit of een beperking • Op deze fiets zou ik een groter gevoel van veiligheid hebben dan op mijn huidige fiets • Als je op deze fiets rijdt word je als verkeersdeelnemer niet serieus genomen • Deze fiets komt over alsof hij voor kinderen bedoeld is • Met deze fiets zou ik stabiel zijn dan met mijn huidige fiets • De fiets is in mijn ogen bedoeld voor andere mensen, ik zie mijzelf niet als doelgroep van deze fiets 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Helemaal mee eens 2. Mee eens 3. Neutraal 4. Niet mee eens 5. Helemaal niet mee eens 6. Weet niet / geen mening 	<p><i>Allen</i></p> <p><i>Stellingen in wisselende volgorde aanbieden</i></p>

D. Voor- en nadelen driewieler ligfiets

De volgende vragen gaan over de driewieler ligfiets <TONEN AFBEELDING 2>

D1	<p>Wat zouden in uw ogen de voordelen kunnen zijn van deze driewieler ligfiets, ten opzichte van de fiets die u nu gebruikt?</p> <p>U kunt meer dan één antwoord geven.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. De stabiliteit van de fiets (minder kans op omvallen) 2. Meer ruimte voor bagage 3. Het uiterlijk 4. Grotere veiligheid tijdens het fietsen 5. Minder luchtweerstand 6. Hogere snelheid 7. Anders, nl: <open> 8. Ik zie geen voordelen 	<p>Allen</p> <p>Multiple response</p> <p>Antwoorden in wisselende volgorde aanbieden (behalve 7 en 8)</p>
D2	<p>Wat zouden in uw ogen de nadelen kunnen zijn van deze driewieler <u>ligfiets</u>, ten opzichte van de fiets die u nu gebruikt?</p> <p>U kunt meer dan één antwoord geven.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. De aanschafkosten 2. De breedte 3. De lengte 4. Ik heb er een grote stalling voor nodig 5. De fiets is zwaar en daardoor moeilijk te hanteren 6. De fiets past niet op de fietsendrager op de auto. 7. Het uiterlijk van de fiets 8. De uitstraling van de fiets 9. De lage instap 10. De onprettige houding waarin je op deze fiets zit 11. De slechte zichtbaarheid voor andere weggebruikers 12. Anders, nl: <open> 13. Ik zie geen nadelen 	<p>Allen</p> <p>Multiple response</p> <p>Antwoorden in wisselende volgorde aanbieden (behalve 12 en 13)</p>
D3	<p>In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ik associeer deze fiets met invaliditeit of een beperking • Op deze fiets zou ik een groter gevoel van veiligheid hebben dan op mijn huidige fiets • Als je op deze fiets rijdt word je als verkeersdeelnemer niet serieus genomen • Deze fiets komt over alsof hij voor kinderen bedoeld is • Met deze fiets zou ik stabielere zijn dan met mijn huidige fiets • De fiets is in mijn ogen bedoeld voor andere mensen, ik zie mijzelf niet als doelgroep van deze fiets 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Helemaal mee eens 2. Mee eens 3. Neutraal 4. Niet mee eens 5. Helemaal niet mee eens 6. Weet niet / geen mening 	<p>Allen</p> <p>Stellingen in wisselende volgorde aanbieden</p>

E. Overstap-intentie			
E1	Hoe waarschijnlijk is het, volgens uw eigen verwachting, dat u in de toekomst overstapt op een dergelijke fiets?	0 ---- 10 Geef uw verwachting aan op de schaal, waarbij 0 betekent dat het helemaal niet waarschijnlijk is en 10 betekent dat het zeer waarschijnlijk is	<i>Allen</i> <i>11-puntsschaal (van 0 t/m 10)</i>
E2	Wat zouden voor u redenen kunnen zijn om wel de overstap naar een dergelijke fiets te maken? U kunt meer dan één antwoord geven.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Een groter gevoel van veiligheid bij verkeersdeelname 2. Grotere stabiliteit, minder kans op omvallen 3. Het behouden van mijn mobiliteit als ik niet meer op een gewone fiets kan fietsen 4. De lichamelijke inspanning, het in beweging blijven 5. De actieradius; ik kom er ver mee 6. De ruimte voor bagage 7. Het uiterlijk 8. De lagere luchtweerstand 9. Ik kan er een hogere snelheid mee bereiken 10. Anders, namelijk: <open> 	<i>Allen</i> <i>Multiple response</i> <i>Antwoorden in wisselende volgorde aanbieden (behalve 10)</i>
E3	Naar welke fiets zou u dan overstappen?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Driewieler fiets zonder elektrische motor 2. Driewieler fiets met elektrische motor 3. Driewieler ligfiets zonder elektrische motor 4. Driewieler ligfiets met elektrische motor 	<i>Allen</i>
E4	Welke van de volgende factoren zouden voor u de overstap naar een dergelijke fiets makkelijker maken? U kunt meer dan één antwoord geven.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Als het uiterlijk van de fiets wordt aangepast 2. Als de prijs van dergelijke fietsen lager zou liggen 	<i>Allen</i> <i>Antwoorden in wisselende volgorde aanbieden</i>
E5	Stel dat het verplicht wordt om op een (elektrische) fiets een helm te dragen en niet op een driewieler fiets of een driewieler <u>lig</u> fiets. Zou dat voor u een overweging zijn om (eerder) over te stappen op een dergelijke fiets?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ja, dan zou ik eerder overstappen op een zo'n fiets 2. Nee, dan zou ik juist minder snel overstappen op een zo'n fiets 3. Nee dat maakt voor mij geen verschil 	<i>Allen</i>

E6	<p>Wat zijn voor u de voornaamste redenen om niet de overstap naar een dergelijke fiets te maken?</p> <p>U kunt meer dan één antwoord geven.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. De aanschafkosten 2. De beperkte beschikbaarheid van deze fietsen bij fietsenwinkels 3. De breedte 4. De lengte 5. Ik heb er een grote stalling voor nodig 6. De fiets is zwaar en daardoor moeilijk te hanteren 7. De fiets past niet op de fietsendrager op de auto. 8. Het uiterlijk van de fiets 9. De uitstraling van de fiets 10. De lage instap 11. De onprettige houding waarin je op deze fiets zit 12. De slechte zichtbaarheid voor andere weggebruikers 13. Anders, nl: <open> 	<p><i>Allen</i></p> <p><i>Multiple response</i></p> <p><i>Antwoorden in wisselende volgorde aanbieden (behalve 13)</i></p>
E7	<p>Zou u wel eens een proefrit willen maken op een dergelijke fiets?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nee 2. Ja, op een driewieler fiets 3. Ja, op een driewieler <u>lig</u>fiets 4. Ja, op beide type fietsen 	<p><i>Allen</i></p>
E8	<p>Stel dat u in de toekomst niet meer in staat bent om te fietsen op een gewone (elektrische) fiets. Wat zou u dan doen?</p> <p>U kunt meer dan één antwoord geven</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ik zou overstappen op een scooter/mobiel 2. Ik zou overstappen op de auto 3. Ik zou overstappen op een driewieler fiets 4. Ik zou overstappen op een driewieler <u>lig</u>fiets 5. Ik zou vooral gaan lopen 6. Ik zou gebruik maken van het openbaar vervoer 7. Anders nl: <open> 	<p><i>Allen</i></p> <p><i>Multiple response</i></p> <p><i>Antwoorden in wisselende volgorde aanbieden (behalve 7)</i></p>

E9	<p>Stel dat er een driewieler model is dat er zo uitziet (met twee wielen voor, een één wiel achter).</p> <p>Is dat van invloed op uw intentie om (ooit) over te stappen?</p> <p><TONEN AFBEELDING 3></p> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dan zou ik eerder overstappen op een driewieler fiets 2. Dan zou ik minder snel overstappen op een driewieler fiets 3. Dat zou geen verschil maken in mijn intentie om over te stappen 	Allen
E10	<p>Wat is de voornaamste reden dat u door dit model eerder zou overstappen op een driewieler fiets?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <open> 	IF E9 = 1

F. Achtergrondvariabelen

Tot slot willen we u graag nog een paar achtergrondgegevens vragen. Uiteraard worden deze anoniem en vertrouwelijk verwerkt.

F1	Bent u een...	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vrouw 2. Man 3. Anders 	Allen
F2	Wat is uw leeftijd?	Numeriek <...>	Allen
F3	Woont u in...	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stad 2. Dorp 3. Landelijke omgeving 4. Anders, namelijk: <open> 	Allen
Dan waren dit alle vragen. Hartelijk bedankt voor uw deelname aan dit onderzoek!			